

Az elnök: Arra emlékszik-e, hogy az ezredes ur ezerfrankost akart váltani?

— Igen — feleli a tanu —, amikor elment a bankosztály elé, észbe jutott, nem tudná nekik egy ezerfrankost apró frankra felváltani. A bankosztályban azonban egyáltalában nem volt apró frank.

Ziinszky István után Skalka János postatakarék-pénztári főszámtanácsost hallgatták ki.

Az elnök: Mit tud arról, hogy 1925 decemberében Baross Gábor vezérigazgató kiutalt egy nagyobb összeget, 400 millió koronát?

— A múlt év december 24 én — vallja Skalka — Baross Gábor vezérigazgató ur magához kértett és ezt mondta nekem:

— Ismét nagyobb összeget fogunk kifizetni.

— Nálam volt Nádosy Imre ur ömeltősága és fontos kormányzati célokra 400 millió koronát kért kölcsön.

— Mikor fizetjük ezt ki? — kérdeztem ömeltőségától, aki erre így felelt:

— Néhány nap múlva.

Ezután elmondja a kiutalás részleteit.

— Milyen számlára könyvelték el ezt a 400 milliót?

— Átmeneti követelésnek könyveltük el.

— Talán többször megtörtént az, hogy a vezérigazgató ur ilyen címen kiutalt pénzeket és önnek csak azt mondotta, hogy magasabb célokra kellene a pénzek?

— Igen, megtörtént többször. Az intézet vezetője sokszor került dilemmába, hogy a magasabb állami érdeket tekintse-e legelső sorban valóknak, vagy pedig az intézet rideg szabályzataihoz tartsa e magát?

Hankó Béla postatakarék-pénztári főtisztviselő ugyanezeket mondja el vallomásában.

Abos Ferenc postatakarék-pénztári főtanácsos a következő tanu, aki a négyszázmillió kiutalásáról tesz vallomást.

— Nem volt semmi feltűnő abban, hogy egy állami hangzólatot célból történjék a kiutalás, egy minden fedezet nélkül levő embernek, Mankovics Béla-nak a kezéhez? — kérdi az elnök.

— Egyáltalában nem volt semmi feltűnő a dologban, a vezérigazgató intézkedésére történt minden.

Dr. Pongrácz Aladár ügyvéd, a Nemzeti Szövetség helyettes igazgatója a következő tanu, aki az elnök azon kérdésére: Mit tud arról, hogy a múlt év végén a szövetség helyiségeiben hamis ezerfrankosok voltak elhelyezve, azzal válaszolt, hogy nem tud semmit. Ha ott szortírozták a bankjegyeket, ez akkor történt, amikor a hivatali óráknak vége volt.

A következő tanu Schmidt Géza, a Tűzhelybank igazgatója, aki elmondja, hogyan vették fel Mankovicsék a hitel, amelyre 150 darab ezerfrankost tettek fedezeti letétele.

Mészáros János, a Tűzhelybank tisztviselője elmondja, hogyan hozták el Mankovicsék a 400 millió lombardkölcsönre fedezeti a 150 ezerfrankost, amelyekről a bankban egyáltalában nem tudták, hogy hamisak. Súlyt fektettek arra Mankovicsék, hogy a bankjegyeket nem kell felbontani, nem kell kinyitni azokat a selyemszalagokat, amivel az ezerfrankosok össze voltak kötözve, de az egyáltalán nem volt feltűnő.

Bánffy János, a Magyar Nemzeti Szövetség altisztje a következő tanu. Nem emlékszik arra, — feleli az elnök kérdésére —, hogy a Nemzeti Szövetség egyik szobájában tavaly novemberben egy borköfőt tartottak volna. Arról sem tud, hogy oda liatalemberek jártak volna, mert akkoriban igen sokan jártak a Nemzeti Szövetség helyiségeibe egy gyűlésre és így erre nem tud külön emlékezni.

— Annak a bizonyos szobának a kulcsa hol volt, amelyikben a koffer állott? — kérdezi az elnök.

— Ennek a szobának a kulcsa Szörtey ur ömeltőségének az íróasztaljának volt.

Kihallgatása után a bíróság egyik tagja a Nemzeti Szövetség ellen lefolytatott belügyminiszeri vizsgálat határozatát ismerteti.

Elischer János bankárt szólítja most az elnök. — Mikor és miként szerzett tudomást a frank-ügyről? — kérdi az elnök.

— Múlt év szeptemberében Baross Gábor telefonon felhívott és kéri, hogy keressem fel lakását. El is mentem és

Baross bizalmasan közölte velem, hogy hazofias célok szolgálatában Windischgraetz és Nádosy égisze alatt hamis bankjegyek készültek.

Az értékesítésről kértek Baross-tól tanácsokat. Baross engem kért e tanácsok adására, de kéri, hogy legyek segítségére főleg abban, hogy az

egész akciót lapintalatosan és óvatosan szereljék le.

— Említette a herceg, hogy kik vesznek részt az akcióban?

— Senkit sem említett.

— Tett céldást arra, hogy dilami, vagy kormányfőmogatásban részesülnek a frankhamisítók?

— Erről egyáltalában nem volt szó.

— A kormány erkölcsét idmogajdsról sem beszélt?

— Nem, egy szót sem. A herceg lakásán nagy halomban feküdtek az ezerfrankosok. Ott volt Baross Gábor, aki kifogásolta a papir vastagságot. Mindjárt láttuk, hogy a francia frankhamisítványok hasznavehetetlenek, a vízjegy elcsuszott, elmosódott. Igyekezünk lebeszélni a herceget az értékesítéséről.

Az elnök: Sikerült ez?

Elischer: Ez nem sikerült. A herceg minden-áron azon volt, hogy vatakit ki kell küldeni tanulmányra, hogy hol lehet értékesíteni majd a hamisítványokat. Erre cégvezetőm felment Kozma Miklós ömeltőségéhez, hogy bejelenise neki az akciót.

Sztrache lögyész: Önök azt ajánlották, hogy az északi országokban lehetséges az értékesítés?

A tanu: Semmi körülmények között nem helyeseltük a terjesztést. Véleményünket úgy adtuk elő, hogy a hamisítványok olyan rosszak, hogy nem lehet értékesítésükre gondolni.

Dr. Horváth Lorán, az Elischer és Havas cég cégvezetője tesz most tanuvallomást.

— Szeptember közepén — kezdi vallomását — Elischer bizalmasan közölte velem, hogy Windischgraetz és Nádosy égisze alatt hazafias célból hamisbankjegyeket állítottak elő.

Elmondotta Elischer, hogy ő és Baross tapintatosan le akarják szerelni az egész dolgot. Baross és Elischer megbíztak engem, keressem fel Kozma Miklóst, a Magyar Távirati Iroda vezetőjét és közöljem vele a következőket:

— Windischgraetz herceg égisze alatt hamis frankot állítottak elő, ezek a Nemzeti Szövetség helyiségeiben vannak. A frankok rosszak, sürgős intézkedést kérünk.

— Megbízásomhoz képest — folytatja Horváth — közöltem Kozma Miklóssal, aki tudomásul vette azzal, hogy a miniszterelnökhöz fogja továbbítani. Erről az utamról referáltam

— Az volt az impresszióm, hogy az egész akció jéhvitalos, ezt gondoltam a herceg előbb elmondott kijelentéseiből és abból, hogy a Térképészeti Intézetben nyomják a frankokat, sőt arra is emlékszem, hogy egy ízben, amikor Zadravec püspök lakásán szortírozták a frankokat, én láttam, hogy két rendőr áll lent a kapuban. Miért vannak itt ezek? — kérdeztem —, mire azt felelték, hogy azok vigyáznak ránk.

További vallomásában elmondja, hogy négyszer-ötször volt Zadravec püspöknél, a püspökkel, majd a herceggel is közölte, hogy a dolgot nem tartja célravezetőnek. Amikor esküt tettek a püspöknél, a püspök kifejezetten hamis frankokról beszélt.

Az elnök Windischgraetzhez: Arra feleljen kérem, tudott-e Bethlen István gróf miniszterelnök az akcióról, igen vagy nem!

Windischgraetz: Azt nem tudom.

— Nem tudja? — csodálkozik az elnök.

— Nem tudom — iméli mégegyszer Windischgraetz.

— Öntől tudhatta, vagy nem?

— Éntőlem nem —, hangsúlyozta Windischgraetz az éntőlem szót.

Az elnök: Van-e konkrét adata arravonatkozólag, hogy a miniszterelnök ur tud-e az akcióról?

— Errevonatkozólag nem akarok nyilatkozni, nem akarom megmondani, hogy mi a véleményem erről — feleli Windischgraetz.

Az elnök: Konkrét adata van-e? Mégegyszer kérdem, hogy a miniszterelnök ur tudott-e az akcióról? Windischgraetz nem felel.

— Azon kérdésekre — feleli később a herceg rendkívül emelt hangon —, amelyekre a kormány részvételére, vagy nem részvételére vonatkozólag tettek, vagy tesznek, ki kell jelentenem, hogy ebben a pillanatban nem tartom magamat feljogosítva nyilatkozni. Most mint vádlott szerepelek a bíróság előtt és ezek a kijelentések a kormányra vonatkozólag nem bír-

Barossnak és Elischernek. A továbbiakról tudomásom nincs.

— Kozmának tett ön említést Nádosy Imréről?

— Tettem, de egyben

szavdt vettem Kozmának, hogy Nádosy nevét nem fogja közölni a miniszterelnök urral.

— Miért nem akarták, hogy Nádosy nevét közöljék a miniszterelnökkel?

— Mert elegendőnek tartottuk, hogy ha csak a herceg nevét közöljük vele.

Horváth hirtelen halottsáppadtá válik, megtántorodik. Ebben a pillanatban a hátamögött álló Haits tábornok, Kurtz és Gerő felugranak a helyükről és támogatni igyekeznek Horváthot. A Gerő mellett üd börtönőr is felpattan helyéről és két karjába fogja a megtántorodó Horváth Lorántot, akinek vizet hoznak és székre ülletik.

Amikor magához tér, arra a kérdésre, hogy milyen módon kerültek a hamisfrankok a Nemzeti Szövetségbe, azzal válaszolt, hogy

Baross említette, hogy ő intézkedett, hogy eltrendő helyen legyenek a bankjegyek, ezért vitték azokat a Nemzeti Szövetség helyiségeibe.

A főgyész ellenzi Horváth Lordnt megesketését, mert alaposan gyanusitható, hogy részes a vád tárgyává tett bűncselekményben.

Török elnök megesketteti vallomására Horváth Lorántot.

A következő tanu, Haas Béla műegyetemi adjunktust szólítja most az elnök.

— A célt én szentnek tartottam, vallja, de visszautasítottam, hogy abban résztvegyek, mert egyrészt nem láttam a célt keresztyülvihetőnek a frankhamisítással, másrészt a hamisítás körül és aggályaim voltak.

A következő tanunak, dr. Ferdinándy László ügyvédnek a kihallgatására tér át a bíróság.

— Állami támogatásról beszélt a herceg, aktiv katonatiszterokról beszélt, mint akik résztvesznek az akcióban?

— Akkor nem beszélt erről, csak később. Én kérdeztem a herceget, tud a kormány az akcióról? — Igen, felelte a herceg, tudnak róla.

adnak olyan sullyai, mint amilyen sullyat bírtak, amikor szabad voltam, hogy ezért nem áll ma módomban nyilatkozni.

Utolsó tanu Széndssy Zoltán egyetemi hallgató, akinek lényegtelen vallomása után az elnök bezárta a pénieki tárgyalást.

A nyári idény beállta előtt a raktáramon levő

gyapjufonalakat

rendkívüli leszállított áron

kiárusítom.

Seelenfreund kézimunkaüzlet

Tisza Lajos körut 48. sz. 385

Mérlegképes könyvelő

ki fűszerszakmában jártas, állandó alkalmazást nyerhet. 412

Ajánlatok „Fűszer” jellegre a kiadóba kéretnek.

Mindazoknak, akik felejthetetlen feleségem és egy hónapos k's Ilonka leányom édesanyja

Bakacsi Ferencné

temetésén megjelentek és fájdal munkat ezzel is enyftették, ezuton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló Bakacsi- és Török-család.